
Jens B. Frederiksen (Hovedindlæg)

Herr præsident. Tak for lejligheden til at deltage i debatten i dag. Det er jo lidt karakteristisk for tidens sprogbrug, at man har valgt at kalde dagens diskussion for udfordringerne for den nordiske velfærdsstat. I Grønland har vi et stort ønske om at tale om løsningerne på de udfordringer, vi har, i stedet for at se dem som uløselige problemer. Vi, der har fået betroet vores politiske hverv af vores landsmænd, har en forpligtelse til at se realiteterne i øjnene og lægge en politik frem, som vi mener peger på nogle løsninger. Det er meget vigtigt, at vi i en nordisk sammenhæng samarbejder i en ånd af ligeværdighed og gensidig respekt. Vi er faktisk stolte af, at selvstyreloven har netop dette som sit udgangspunkt.

Vores regering har i sidste måned fremlagt en strategi for det grønlandske samfunds udvikling i de kommende år. Vores sigtelinjer frem mod år 2025 bygger på den grundholdning, at vi ønsker at udvikle et bæredygtigt samfund efter den grundlæggende forståelse af begrebet. Samtidig indgår det i vores vision, at alle borgere i samfundet skal være med. Vi ønsker at fremme større lighed. Vi vil arbejde for, at vi i 2025 kan se os omkring og konstatere, at vi har en sund og velfungerende befolkning.

I årene efter Rio de Janeiro i 1992 blev det almindeligt at udlægge begrebet bæredygtighed som noget, der bestod af dimensionerne økonomi, sociale spørgsmål og miljø. I vores 2025-plan lægger vi vægt på, at der også er en fjerde og lige så vigtig dimension, nemlig kultur. Kulturen er de rødder, som vores fælles samfundsforståelse vokser ud af. Når vi i dag i den finske Riksdag kan bruge udtrykket de nordiske velfærdssamfund på en måde, så alle har et billede af, hvad det betyder, er det, fordi vi også har et kulturfællesskab.

Men der er væsentlige forskelle. I Grønland ligger det også i vores plan, at vi skal arbejde os frem til at have vores egen, selv bærende økonomi. Ethvert land har jo naturligvis et ønske om at stå på egne ben økonomisk. Vi skal igennem en omstilling fra en offentlig sektor, der er for stor i forhold til produktionsapparatet. Vi skal omstille til en virksomheds- og produktionssektor, der kan skabe de værdier og den økonomi, som er grundlaget for det, man kunne kalde driften af velfærdssamfundet. Et vigtigt bidrag til det er vores egen energiproduktion, der også er under omstilling. Vi starter i weekenden den første turbine op i vores nye, femte vandkraftværk. I begyndelsen af næste år, når værket er i fuld drift, vil det være mere end 60 procent af energiforbruget, der er baseret på vedvarende energi. Det er godt for klimaet og giver samtidig vores land en langt bedre økonomi på grund af fortrængningen af fossile brændstoffer.

Vores hovedsatsning er inden for området uddannelse af unge mennesker samt omskoling og opkvalificering af borgerne. Vi har i dag en alt for stor del af den potentielle arbejdsstyrke, som af forskellige grunde ikke er en del af det arbejdsmæssige fællesskab og derfor i større eller mindre omfang er afhængig af overførsler fra det offentlige. Det er uholdbart for både den enkelte og for samfundet. Derfor skal vi have vendt udviklingen radikalt, så vores politik virker inkluderende og ikke ekskluderende. Det stiller store krav om mere sammenhængende indsatser. Det stiller krav på tværs af forskellige politikområder, og det kræver et godt sammenspil mellem dels det nationale og kommunale niveau, dels den offentlige og private sektor. Det er ikke nogen nem opgave.

Samtidig nærmer vi os i dag grænsen for, hvilken værditilvækst vi kan få ud af Grønlands levende ressourcer. Vi har mulighed for at udvikle turismen, men vi har frem for alt store potentialer inden for mineraler og energi. En bæredygtig udnyttelse af disse muligheder kræver en veluddannet og oplyst befolkning, som kan skabe grundlaget for, at disse værdier skabes om til gode og trygge rammer for det arktiske velfærdssamfund, hvilket ligger i vores fremtidsvision.

Vi følger meget nøje med i, hvorledes andre nordiske lande håndterer den fortsatte udvikling af velfærdssamfundet. Vi deler de grundlæggende

---

værdier for det gode liv og en bæredygtig udvikling, så der også er noget at se frem til for de kommende generationer. Men samtidig sætter vores kultur og geografi nogle spilleregler, som vi må respektere og vende til vores fordel, hvis vores opgave skal lykkes. Noget af det, I andre i Norden gør, kan bruges, andet kan ikke. Vi har endnu ikke noget sted i verden en model for et bæredygtigt, velfunderet arktisk velfærdssamfund. Det har vi sat os for at skabe. Vi finder, det er en værdig udfordring for det grønlandske folk i året, hvor vi fejrer 60-året for det nordiske samarbejde og 20-året for FN's verdensstopmøde for miljø og udvikling. Med vores 2025-plan har vi skabt handling bag ordene om bæredygtig udvikling. Tak.

Upplýsingar

Ræðunúmer

5

Gerð

Hovedindlæg

Notandi

[Jens B. Frederiksen](#)

Speaker role

medlem af Grønlands Naalakkersuisut

Dagsetning

30.10.12 17:11